

SINAÎ MÜLKİYET HAKLARINA İLİŞKİN İLÂMLARIN KESİNLEŞMEDEN TAKİBE KONU OLAMAMASI SORUNU

Elif AYKURT*

Osman Umut KARACA**

* Türk Patent Enstitüsü Marka Uzman Yardımcısı, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Yüksek Lisans Programı öğrencisi.

** Türk Patent Enstitüsü Avukatı, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Yüksek Lisans Programı öğrencisi.

GİRİŞ

Türk hukuk sistemi içerisinde özel hukukunun temel normatif düzenlemelerinden olan ve 1932 yılında yürürlüğe giren 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu; gerek sosyal yaşamdaki gerek ise teknoloji ve hukuk alanındaki gelişmeler nedeniyle ihtiyaca cevap veremeyecek hale gelmesi nedeniyle yirmiden fazla değişikliğe uğramıştır. Bununla birlikte; icra ve iflas prosedüründeki aksamalar, bir yaşayan hukuk normu haline gelmiş keyfi ve fiili uygulamalar, alacaklının çoğu zaman alacağını tahsil edememesine, borçlunun ise borcunu ödemesini teşvik etmek bir yana mahvına neden olan çeşitli hükümler ve her geçen gün katlanarak artan takip sayısı; Kanun'un günün koşullarına uygun olmadığına, ihtiyaçlara cevap veremediğine, yapılış amacından (ratio legis) uzaklaştığına ilişkin önemli göstergelerdir. Çalışmamızın temelini oluşturan diğer pozitif hukuki düzenlemeler ise sınaî mülkiyete ilişkin olanlardır. Anılan düzenlemeler, yukarıda belirtilen gerekçelerle köklü değişikliklere uğramıştır. 27.06.1995 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 30.04.2004 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun ile 1879 tarihli İhtirâ Beratı Kanunu ve 03.03.1965 tarihli Markalar Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.^[1] Söz konusu normatif düzenlemeler hakkında olumlu ve olumsuz eleştiriler yapılmakla birlikte yeni düzenlemelerin, ilga ettikleri düzenlemelere nazaran günün koşullarına daha uygun olduğu, daha fazla soruna çözüm getirdiği yadsınamaz bir gerçektir. Bununla birlikte anılan düzenlemeler; yürürlüğe girdikten sonra doktrin kaynaklı eleştiriler ve uygulamada karşılaşılan sorunlar nedeniyle gerek yasama organının iradesi gerek ise yargı organının kararlarıyla bazı değişikliklere de uğramıştır. Çalışma konumuzu oluşturan sorun da esasen normatif düzenlemelerdeki, belirtilen yetersizliklerden kaynaklanmaktadır.

Kanun koyucu ilamların icrasını, İİK'nin İkinci Bap'ı olarak m.24-42 hükümleri arasında düzenlemiştir.^[2] İİK'nin İkinci Bap İkinci Bölümü'nde m.32-24

[1] **Bülbül Y./ Özbay R. D.**, Sanayi Devrimi'nin Tartışmalı Bir Kurumu Olarak Patent ve Osmanlı'da İhtira Beratı Kanunu, Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, s.52, C.XXVIII, S.I, s.37-55, İstanbul 2010, **Dericioğlu M. K.**, Türkiye'de Fikri Haklar Üzerine Bir Söyleşi, Ankara Patent e-bülten, S.13, s.2-3, Ocak 2011.

[2] İİK'deki düzenlemenin sistematığı hakkında ayrıntılı bilgi için bkz, **Pekcanitez H./ Atalay O./ Sungurtekin Özkan M./ Özkes M.**, İcra ve İflâs Hukuk Ders Kitabı, s.316 vd., 2. Baskı, Ankara 2015.

hükümleri arasında ise münhasıran, çalışmamız bakımından önem arz eden para ve teminat verilmesi hakkındaki ilâmların icrası konusu düzenlenmiştir.

Sinaî mülkiyet haklarını konu edinen ilâmların kesinleşmeden icraya konulamamasına ilişkin doktrinde hemen hemen hiçbir çalışma bulunmazken, anılan konuya, genel eserler içinde küçük bölümler halinde yer verilmiştir. Bu bölümler ise normatif düzenlemelere değinmekten öteye geçmemektedir. Bu itibarla, çalışmamızın hazırlık sürecinde kaynak sıkıntısı yaşansa da daha önce üzerinde hemen hemen hiç çalışılmamış bir konuyu ele almak, düşüncelerin doktrindeki görüşlerin etkisinde kalmadan özgürce ifade edilebilmesi hususunda da belli oranda avantaj sağlamaktadır.

Sinaî mülkiyet haklarına ilişkin ilâmların kesinleşmeden icraya konulmasına ilişkin normatif anlamda herhangi bir engel bulunmazken, çalışma konumuzu oluşturan sorun, yargı kararlarıyla ortaya çıkmaktadır. Anılan yargı kararları, daha ziyade sinaî mülkiyet haklarına ilişkin ilâmların; vekâlet ücreti, yargılama gideri gibi parasal kısımlarının icra yoluyla takip edilmesi aşamasında, şikâyet prosedürünün işletilmesi üzerine verilmiştir. Bu bağlamda çalışmamız, sinaî mülkiyete ilişkin ilâmların, parasal hükümleri üzerinden ilerleyecektir. Çalışma konumuz; pozitif hukuki dayanağı bakımından, İİK, sinaî mülkiyet mevzuatı ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşme hükümlerinin birlikte değerlendirilmesiyle ele alınacak olup, icra hukuk mahkemeleri ile Yargıtay'ın verdiği kararlar da konunun yargısal boyutuyla ele alınmasını sağlayacaktır.

SINAÎ MÜLKİYET HAKLARININ KESİNLEŞMEDEN TAKİBE KONU OLUP OLAMAYACAĞI TARTIŞMASI

A. İlâmların İcrası Kavramı

Cebrî icra türlerinin belirlenmesi noktasında doktrinde çeşitli sınıflandırmalar olmakla birlikte^[3] bu sınıflandırmaların tamamında ilâmlı icra mevcuttur. Esasen bu durum, İİK'nin ilâmların icrasını ayrı bir bölümde düzenlemesinden ötürü kaçınılmazdır. İlâmlı icranın olmazsa olmaz unsuru ilam ya da ilam niteliğinde bir belgenin varlığıdır. İlâmlı icrada, hakkı yerine getirilmeyen veya ihlâl edilen kişi, ihlâlin giderilmesi veya hakkın iade edilmesini bir yargılama merciinden talep eder. Yapılacak yargısal faaliyet sonucunda aleyhine hüküm kurulan kişi, hükmün gereğini yerine getirmekten imtina ederse, lehine hüküm

[3] Bu sınıflandırmalar için bkz, **Kuru B.**, İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı, s.64, 2. Baskı, Ankara 2006, **Pekcanitez H./ Atalay O./ Sungurtekin Özkan M./ Özekes M.**, age, s.47, **Yıldırım M. K./ Deren Yıldırım N.**, İcra ve İflâs Hukuku, s.17, 4. Baskı, İstanbul 2009.

kurulan alacaklı, icra prosedürünü işleterek ilamın zorla yerine getirilmesini sağlar.^[4]

İlamlı icra, hakkın yerine getirilmesi veya ihlâlin giderilmesi noktasında diğer icra türlerine göre daha işlevseldir. Zira önceden bir yargısal faaliyet yürütüldüğü için borçlunun savunma yapma ve takibe engel olma imkânları oldukça sınırlıdır. Bu sınırlı durumlar haricinde borçlunun kural olarak takibe karşı koyması mümkün değildir.^[5]

B. Şahsın Hukuku Kavramı

En geniş anlamıyla hak, hukuken korunan ve sahibine bu korumadan yararlanma yetkisi veren menfaattir.^[6] Hak kavramı; kamu hakları ve özel haklar ayrımı başta olmak üzere doktrinde birçok ayrıma tâbi tutulmaktadır.^[7] Bu ayrımlar içerisinde; terminolojik bakımdan uzlaşılı bulunmamakla birlikte,^[8] içerik bakımından kısmen uzlaşılabilir malvarlığı hakları ile şahıs varlığı hakları ayrımı, çalışmamız bakımından önem arz etmektedir. Bu bağlamda parayla ölçülebilen haklara, malvarlığı hakları denir. Şahıs varlığı hakları ise malvarlığı hakları dışında kalan, ekonomik bir değer taşımayan, para ile ölçülemeyen, şahsın daha çok manevi dünyasına ilişkin olan haklardır.^[9] Kişinin; hayatı, sağlığı, vücut bütünlüğü, mesleki kimliği, adı, görüntüsü gibi manevi varlıklarını kapsayan “*kişilik (şahsiyet) hakkı*” ile aile birliği içerisinde sahip olduğu haklar, bu kapsamda yer almaktadır. Anılan özellikleri itibariyle şahıs varlığı hakları, kural olarak, başkasına devredilemediği gibi miras yoluyla da intikal etmez.^[10]

[4] Pekcanitez H./ Atalay O./ Sungurtekin Özkan M./ Özekes M., age, s.47.

[5] Kaçak N., İlamlı İcra, s.53, 2. Baskı, Ankara 2007, Pekcanitez H./ Atalay O./ Sungurtekin Özkan M./ Özekes M., age, s.47.

[6] Oğuzman M. K./ Barlas N., Medenî Hukuk, s.105, 13. Bası, İstanbul 2006, Öztan B., Medenî Hukuk'un Temel Kavramları, s.62, 40. Bası, Ankara 2015, Yılmaz E., Hukuk Sözlüğü, s.500, 10. Baskı, Ankara 2011.

[7] Eren F., Borçlar Hukuku Genel Hükümler, s.47 vd., 17. Baskı, Ankara 2014, Esener T., Hukuk Başlangıcı – Genel Hukuk Bilgisi, s.162 vd., 7. Bası, İstanbul 2004, Hatemi H., Medenî Hukuka Giriş, s.112 vd., 3. Bası, İstanbul 1999, Oğuzman M. K./ Barlas N., age, s.108 vd., Öztan B., age, s.62 vd.

[8] Farklı adlandırmalar için bkz, Akıntürk T., Medenî Hukuk, s.36, 13. Baskı, İstanbul 2008, Zevkliler A./ Havutçu A., Medeni Hukuk Temel Bilgiler, s.71, 5. Baskı, Ankara 2005.

[9] Oğuzman M. K./ Barlas N., age, s.119, Öztan B., age, s.66.

[10] Oğuzman M. K./ Barlas N., age, s.120, Öztan B., age, s.66.

Şahsın hukuku kavramı; uygulamada,^[11] şahıs varlığı haklarını konu alan hukuk dallarını ifade etmek için kullanılmakta; şahıs varlığı haklarından kaynaklı uyumsuzluklara da şahsın hukukuna ilişkin uyumsuzluklar denilmektedir. Bu bağlamda, mal varlığı hakları dışındaki haklar, şahsın hukuku kapsamında değerlendirilmektedir. Çalışmamızı büyük ölçüde ilgilendirdiği için belirtmek gerekir ki kişiler hukuku (kişinin hukuku), bu kapsamda yer almaktadır.

Şahsın Hukukuna İlişkin İlamların İcrası

Alacaklının, bir ilama dayanarak, ilamlı icra takibi başlatabilmesi için kural olarak hükmün kesinleşmiş olması şart değildir. Alacaklı, hükmün kesinleşmesini beklemeksizin icra yoluna başvurabilir.^[12] HMK m.350/1 hükmüne göre istinaf, m.367/1 hükmüne göre de temyiz yoluna başvurulmuş olması, kararın icrasını durdurmamaktadır. Ancak bazı istisnai durumlarda kararların, icra yoluyla takip edilebilmesi için kesinleşmiş olması zorunludur. Bu haller; normatif olarak belirlenmiş olabileceği gibi yargı kararlarıyla da ortaya çıkabilmektedir. İlamların kesinleşmeden icra edilemeyeceğine ilişkin normatif düzenlemelere aşağıdaki örnekler verilebilir:

- HMK m.350/2 ve m.367/2 hükümlerine göre; kişiler hukuku, aile hukuku ve taşınmaz mal ile ilgili aynı haklara ilişkin kararlar, kesinleşmedikçe yerine getirilemez.
- MÖHUK m.57/2 hükmüne göre; yabancı mahkeme kararlarının tenfiz hakkındaki kararlar temyiz edilirse temyiz icrayı durdurmaktadır.
- CMK m.324/4 ve CGTİK m.4 hükümlerine göre; ceza muhakemesi ilamlarının yargılama giderlerine ilişkin hüküm fıkrası, kesinleşmeden icra yolu ile tahsil edilememektedir.
- SayK m.64 hükmüne göre; Sayıştay ilamları kesinleşmeden icra olunamaz.

İlamların kesinleşmeden icra yoluyla takip edilemeyeceğine ilişkin, örnek niteliğindeki normatif düzenlemelerin yanında, herhangi bir normatif düzenleme

[11] Yarg. 11. HD., 01.02.2007 tarihli ve E. 2006/24548, K. 2007/1635 sayılı karar. (<http://www.kazanci.com/>-30.10.2015)

[12] **Özbek M. S.**, Avrupa Birliği ve Türk Hukukunda İlamlı İcranın Etkinliği, s.661, Ankara 2011, **Pekcanitez H./ Atalay O./ Sungurtekin Özkan M./ Özekes M.**, age, s.320.

olmaksızın yargı kararıyla^[13] ortaya çıkan duruma, kira tespit kararlarının kesinleşmeden icra edilemeyeceği örnek olarak verilebilir.^[14]

Kişilik haklarına ilişkin kuralları da içerisinde barındıran, TMK m.8-118 hükümleri arasında “Birinci Kitap” olarak düzenlenen “Kişiler Hukuku”na ilişkin ilamların, kural olarak kesinleşmeden icra edilemeyeceğine ilişkin açık normatif düzenlemeler (HMK m.350/1, m.367/1) doğrultusunda; kişiler hukuku, kişilik hukuku, kişinin hukuku kavramları yerine de kullanılan^[15] “şahsın hukuku”na ilişkin ilamların, kural olarak kesinleşmeden icra edilemeyeceği konusunda herhangi bir ihtilaf bulunmamaktadır.

Gerek normatif düzenlemelerden gerek ise yargısal kararlardan kaynaklansın, kesinleşmeden icra yoluyla takip edilemeyen bir ilamın, bu kurala uyulmaksızın icra yoluyla takibe konulması halinde, yapılacak işlem şikâyet yoluna başvurmadır. Şikâyet; icra ve iflâs dairelerinin, görevlerini kanuna uygun olarak veya zamanında yerine getirmemesi, hakkın yerine getirilmesini sebepsiz yere sürüncemede bırakması, takdir yetkisini olaya uygun şekilde kullanmaması nedenlerine dayanarak, zarar görenlerin icra hukuk mahkemeleri nezdinde başvurabilecekleri, kendine özgü yapısı olan hukukî bir çaredir.^[16]

Sınaî Mülkiyet Haklarının Şahsın Hukuku Kapsamda Değerlendirilip Değerlendirilemeyeceği Tartışması

Doktrinde, sınaî mülkiyete ilişkin hakların, hakların çeşitleri bakımından hangi gruba dâhil olduğu konusunda bir görüş birliği bulunmamaktadır. Anılan hakları; malvarlığı hakları kapsamında değerlendiren görüşlerin^[17] yanında, şahıs

[13] Yarg. 12. HD., 15.02.2005 tarihli ve E. 2004/26083, K. 2005/2816 sayılı karar. (<http://www.turkhukuksitesi.com/showthread.php?t=9780>) (10.11.2015)

[14] **Pekcanitez H./ Atalay O./ Sungurtekin Özkan M./ Özekes M.**, age, s.321.

[15] **Yılmaz E.**, age, s.774.

[16] Şikâyet hakkında ayrıntılı bilgi için bkz, **Pekcanitez H./ Atalay O./ Sungurtekin Özkan M./ Özekes M.**, age, s.321. **Uyar T.**, İcra ve İflâs Hukukunda Şikâyet Sebepleri (I), Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.50, s.97-121, Ankara 2004, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/Search.aspx?t=r&d1=0&d2=0&s=50&k=0&w=> (16.10.2015), **Uyar T.**, İcra ve İflâs Hukukunda Şikâyet Sebepleri (II), Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.51, s.163-195, Ankara 2004, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/arama?d1=0&d2=0&s=51&k=0&w=> (16.10.2015)

[17] **Oğuzman M. K./ Barlas N.**, age, s.118,

varlığı hakları^[18] ile hem malvarlığı hem şahıs varlığı hakları kapsamında^[19] değerlendiren görüşler de bulunmaktadır. Doktrindeki bu görüş farklılıklarının aksine yargı kararlarında, sınâî mülkiyet haklarının şahıs varlığı hakları, dolayısıyla şahsın hukuku kapsamında değerlendirilmesi gerektiği konusunda görüş birliği hâkimdir. Bu bağlamda alacaklının; bir ilama dayanarak, ilamlı icra takibi başlatabilmesi için hükmün kesinleşmesinin beklenmemesi kuralının, yargı kararlarıyla ortaya çıkan istisnalarından birini de sınâî mülkiyet haklarına ilişkin ilamların icrası oluşturmaktadır. Aşağıda yer alan yargı kararlarında da belirtildiği üzere, sınâî mülkiyete ilişkin uyuşmazlıklarda dava konusu hakların asılları ve fer'ileri, karar kesinleşmeden icra yoluyla takip edilememektedir:

• *İstanbul 2. FSHHM'nin 21.09.2006 tarihli ve E. 2005/176, K. 2006/236 sayılı marka hakkına tecavüz ve haksız rekabetin tespiti ile önlenmesi kararına dayalı olarak ilamlı takip yapılmaktadır.*

Haksız rekabetin önlenmesine ilişkin ilamlar, şahsın hukukuna ait olması nedeniyle, kesinleşmeden takip konusu yapılamaz. HUMK m.443/4 hükmü gereğince bu nitelikteki kararlar, kesinleşmeden icra olunamaz.

Vekâlet ücreti ve yargılama giderleri gibi ilamın fer'i nitelikteki bölümlerinin de takibe konulabilmesi için, asla bağlı olarak kesinleşmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle borçluların şikâyetinin kabulüne karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde şikâyetin reddine dair hüküm tesisi isabetsizdir.^[20]

• *Takip talebine eklenen, takip dayanağı ilam incelendiğinde, kararın kesinleştiğine dair bir kesinleşme şerhinin bulunmadığı görülmüştür.*

Şikâyetçi borçlu vekilinin, şikâyet dilekçesine eklemiş olduğu ilamı veren mahkemeden alınmış, 26.03.2009 tarihli derkenara göre, takip dayanağı ilamın tehiri icra talepli temyiz edildiği anlaşılmış, dolayısıyla takip konusu ilamın, takip tarihi itibarıyla kesinleşmiş bir ilam olmadığı belirlenmiştir.

Takip konusu ilamın; marka hakkına tecavüzün tespiti ile durdurulması ve men'ine, haksız rekabetin men'ine ve maddi manevi tazminat alacağına ilişkin olduğu, davanın reddi yönünde hüküm kurulduğu görülmüştür.

[18] **İmre Z.**, Medenî Hukuka Giriş, s.247, 3. Bası, İstanbul 1980, **Zevkçiler A./ Acarbey M. B./ Gökayla K. E.**, Medeni Hukuk, s.122, 6. Baskı, Ankara 1999.

[19] **Özcan B.**, age, s.65-66.

[20] Yarg. 12. HD., 01.02.2007 tarihli ve E. 2006/24548, K. 2007/1635 sayılı karar. (<http://www.kazanci.com/>-11.11.2015)

Haksız rekabetin önlenmesine ilişkin ilamlar, şahsın hukukuna ilişkin ilam niteliğinde olup, HUMK m.443/4 hükmü gereğince kesinleşmeden icra olunamacağından, takip konusu ilamın da takip tarihi itibarıyla kesinleşmemiş olması nedeniyle takibin iptaline karar vermek gerekmiştir.^[21]

• *Takibin, Ankara 2. FSHHM'nin 23.07.2009 tarihli ve E. 2008/321, K. 2009/217 sayılı, kabulle sonuçlanan davada, YİDK Kararının İptali ve Marka Hükümsüzlüğü ilamına dayalı olarak, ilamdaki vekâlet ücreti, yargılama gideri kalemlerinin tahsili için, 19.08.2009 tarihinde 4-5 no'lu icra emri ile başlatılan ilamlı icra takibi olduğu, icra emrinin 24.08.2009 tarihinde tebliğ edildiği görülmüştür.*

Takip talebine eklenen ilamda, kararın kesinleşmiş olduğunu gösteren kesinleşme şerhi bulunmadığı görülmüştür.

Markanın hükümsüzlüğüne ve sicilden terkinine dair karar, şahsın hukukuna ilişkin bir ilam olup, kesinleşmeden icrası mümkün olmadığından, ilamın eklentisi niteliğinde olan vekâlet ücreti ve yargılama giderinin, icraya konulabilmesi için de kararın kesinleşmiş olması gerekir.

HUMK m.443/4 hükmüne göre; bu nitelikteki ilamlar, kesinleşmedikçe icra olunamayacağından davacı borçlunun, takip dayanağı ilamın kesinleşmeden icra olunamayacağına dair şikâyeti kabul edilerek takibin iptaline, kesin olarak karar verilmiştir.^[22]

• *Dosya üzerinden yapılan inceleme neticesinde; takip alacaklısının, Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi (FSHHM)'nin ilamına istinaden borçlular aleyhine ilamlı takip başlattığı anlaşılmıştır. Müşteki vekili, işlemiş faiz miktarına karşı şikâyet başvurusu yapmıştır. Dayanak ilam, şahsın hukukuna ilişkin olduğundan kesinleşmeden itibaren icraya konulabilir. Bu tür ilamlarda faiz talebi – ilamda başka türlü gösterilmediği sürece – ilamın kesinleşmesinden itibaren talep edilebilir. Somut olayda dayanak ilam 04.06.2009 tarihinde onanarak kesinleştiği için kesinleşme tarihi esas alınarak re'sen yapılan hesaplamada, vekâlet ücreti için 36,35 TL, yargılama gideri için ise 26,75 TL işlemiş faiz talep edilebileceği anlaşıldığından şikâyet yerinde görülmüştür.^[23]*

[21] Şişli 1. İcra Mahkemesi (Hukuk), 05.05.2009 tarihli ve E. 2009/536, K. 2009/571 sayılı karar.

[22] Şişli 1. İcra Hukuk Mahkemesi, 04.09.2009 tarihli ve E. 2009/1170, K. 2009/1015 sayılı karar.

[23] Ankara 4. İcra Hukuk Mahkemesi, 30.10.2009 tarihli ve E. 2009/1322, K. 2009/1292 sayılı karar.

• HUMK m.443/4 hükmünde “aile ve şahsın hukukuna mütedair hükümlerin kesinleşmedikçe takibe konulamayacağı” düzenlenmiştir.

Somut olayda, FSHHM'nin ürün benzerliği yoluyla tescilli tasarıma haksız müdahalenin önlenmesine yönelik tesis ettiği hüküm, HUMK m.443/4 hükmü kapsamında, şahsın hukukuna ilişkin tescilli hakka tecavüzün tespiti niteliğinde olduğundan, bu nitelikteki ilamlar kesinleşmeden infaz edilemeyeceğinden, asılın eklentisi niteliğinde olan yargılama gideri ve vekâlet ücreti de kesinleşmeden takibe konulamayacağından, mahkemeye şikâyetin kabulüne karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsizdir.^[24]

• Yasaya aykırılık ileri sürülmekle süresiz şikâyet incelemesinde; takibin Ankara FSHHM'nin E. 2004/701, K. 2005/208 sayılı ilamına dayandığı, icra emrinde, ilamda alacaklı lehine hükmedilen vekâlet ücreti ve yargılama gideri alacağına 06.04.2005 tarihinden itibaren işlemiş faiz talep edildiği, takibin dayanağı ilamın, şahsın hukukuna ilişkin ilamlardan olduğu, kesinleşmeden takibe konu edilemeyeceği gibi ilamda hüküm altına alınan alacak kalemlerine faiz hükmedilmediğinden kesinleşme tarihinden itibaren faiz talep edilmesinin yasal zorunluluk olduğu, ilamın 12.12.2007 tarihinde kesinleştiğinin mahkeme şerhinden anlaşıldığı, dosyada örneği bulunan faiz denetim raporu ile kesinleşme tarihinden itibaren talep edilebilecek ilam vekâlet ücreti alacağına işlemiş faizin 126,43 TL, yargılama gideri alacağına işlemiş faizin 3.62 TL olması gerektiği, şikâyetin bu yönü ile haklı olduğu gerekçeleri ile talep edilen fazla kısmın iptali ile aykırılığın giderileceği kanaatiyle şikâyetin kabulüne, kesin olarak karar verilmiştir.^[25]

• İcra dosyasının incelenmesinde; davalı alacaklı tarafından davacı borçlu aleyhine Ankara 1. FSHHM'nin 26.02.2010 tarihli ve E. 2008/175, K. 2010/45 sayılı ilamına dayalı olarak ilamlı icra takibi yapıldığı, Fikrî ve Sınai Mülkiyete ilişkin hakların, kişiler hukukuna ait aynı haklar kapsamında yer aldığı, bu nedenlerle vekâlet ücretine, tazminata ve yargılama giderlerine ilişkin hüküm fıkrasının icra olunabilmesi için kararın kesinleşmesi gerektiği gerekçeleriyle haklı şikâyetin kabulü ile davacı borçlu hakkındaki takibin iptaline karar verilmiştir.^[26]

• Marka hakkına tecavüz ve haksız rekabetin tespitine, önlenmesine dair açılan dava sonucu verilen iptal kararına dayalı olarak, vekâlet ücretinin tahsiline yönelik

[24] Yarg. 12. HD., 07.06.2010 tarihli ve E. 2010/2565, K. 2010/12104 sayılı karar. (<http://www.kazanci.com/>-11.11.2015)

[25] Ankara 15. İcra Hukuk Mahkemesi, 03.11.2011 tarihli ve E. 2011/944, K. 2011/980 sayılı karar.

[26] Ankara 13. İcra Hukuk Mahkemesi, 18.10.2012 tarihli ve E. 2012/776, K. 2012/793 sayılı karar.

ilamlı takip yapılmıştır. Haksız rekabetin önlenmesine ilişkin ilamlar şahsın hukukuna ait olması nedeniyle kesinleşmeden takip konusu yapılamaz. HMK m.367/2 hükmü gereğince bu nitelikteki kararlar, kesinleşmeden icra olunamaz. Takibin dayanağı ilam henüz kesinleşmemiştir. Açıklanan nedenlerle şikâyetin kabulü ile takibin iptaline, kesin olarak karar vermek gerekmiştir.^[27]

• *Takibe konu ilamın, faydalı model başvurusunun yeni olmadığı gerekçesiyle, TPE tarafından reddine dair Kurum kararının iptali istemine ilişkin olduğu, Mahkememizce Ankara 4. FSHHM'ye yazılan yazıya verilen cevapta, dosyanın Yargıtaya gönderildiği ve henüz dönmediğinin belirtildiği, HMK m.367/2 hükmünde yer alan, "Haksız rekabetin önlenmesine ilişkin ilamlar şahsın hukukuna ait olması nedeniyle, kesinleşmeden takip konusu yapılamaz." ifadeleri doğrultusunda, bu nitelikteki kararların kesinleşmeden icraya konulamayacağı kanaatiyle şikâyet talebinin kabulüne kesin olarak karar verilmiştir.*^[28]

• *Mahkememizce Ankara 4. FSHHM'ye müzekkere yazılarak söz konusu mahkeme kararının kesinleşip kesinleşmediği sorulmuş, mahkemece verilen 10.02.2014 tarihli cevabi yazıda, söz konusu ilamın karar düzeltme süresinin henüz dolmadığı ve kesinleşmediği belirtilmiştir. Fikrî ve Sınâî Haklar Mahkemesi'nce verilen kararlar, şahsın hukukuna ilişkin olduğundan kesinleşmeden takibe konulamaz. İlamın esası kesinleşmeden infaz edilemeyeceğine göre, eklentileri de kesinleşmeden infaz edilemez. Takibe dayanak olarak gösterilen ilam, henüz kesinleşmediğinden şikâyetin kabulü ile takibin iptaline, kesin olarak karar verilmiştir.*^[29]

• *Mahkememizce Ankara 2. FSHHM'nin E. 2014/224, K. 2014/396 sayılı ilamının kesinleşip kesinleşmediği hususu sorulmuş olup, Mahkemece müzekkereye verilen cevapta, takip dayanağı ilamın kesinleşmediği bildirilmiş; Fikrî ve Sınâî mülkiyete ilişkin hakların, kişiler hukukuna ait aynı haklar kapsamında yer aldığı, bu nedenle vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin karar kesinleşmedikçe takibe konulamayacağı gerekçeleriyle şikâyetin kabulüne, kesin olarak karar verilmiştir.*^[30]

• *İcra dosyasının incelenmesinde, davalı alacaklı tarafından, davacı borçlu aleyhine Ankara 4. FSHHM'den verilen 24.12.2010 tarihli ve E. 2009/225, K. 2010/567 sayılı ilama dayanılarak icra takibi yapıldığı görülmüştür. Takibe*

[27] İstanbul 6. İcra Hukuk Mahkemesi, 05.03.2013 tarihli ve E. 2013/170, K. 2013/183 sayılı karar.

[28] Ankara 6. İcra Hukuk Mahkemesi, 19.11.2013 tarihli ve E. 2013/987, K. 2013/973 sayılı karar.

[29] Ankara 4. İcra Hukuk Mahkemesi, 03.06.2014 tarihli ve E. 2014/575, K. 2014/741 sayılı karar.

[30] Adana 4. İcra Hukuk Mahkemesi, 17.02.2015 tarihli ve E. 2015/89, K. 2015/62 sayılı karar.

konu mahkeme kararı, şahsın hukukuna ilişkin olduğundan kesinleşmeden takibe konulamayacağı ve işlemiş faizin de kararın kesinleştiği tarihten itibaren talep edilebileceği anlaşıldığından vekâlet ücreti için talep edilebilecek işlemiş faizin 217,25 TL, yargılama gideri için istenebilecek işlemiş faizin de 156,49 TL olması gerektiği tespit edilmiştir. Takipte fazla talep edilen vekâlet ücreti için 254,29 TL, yargılama gideri için 183,17 TL işlemiş faiz kısmının iptaline karar verilmiştir.^[31]

• HMK geçici m.3 hükmü gereğince uygulanması gereken HUMK m.443/4 (HMK 367/2) hükmüne göre; aile ve şahsın hukukuna mütedair hükümler kesinleşmeden takibe konulamaz.

Mahkememiz dosyasında; icra takibine konu Ankara 3. FSHHM'nin 25.03.2014 tarihli ve E. 2012/168, K. 2014/58 sayılı ilamı incelendiğinde, ilamın şahsın hukukuna ilişkin hakka tecavüz ilişkin olduğu ve bu nitelikteki ilamların kesinleşmeden infaz edilemeyeceği gibi asılın eklentisi olan yargılama giderleri ve vekâlet ücretinin de kesinleşmeden takibe konulamayacağı nedenleriyle şikâyetin kabulüne, miktar itibari ile kesin olarak karar verilmiştir.^[32]

Her ne kadar kişilerin; zekâ, düşünce, yaratıcılık gibi üstün niteliklerinin bir ürünü olarak ortaya çıkıyor, klasik malvarlığı haklarından bu yönleriyle ayrılıyor olsa da kanaatimizce sınaî mülkiyet hakları, malvarlığı hakları kapsamında değerlendirilmelidir. Zira söz konusu haklar, para ile ölçülebilen bir değere sahiptir ve bu özellikleri, bir hakkın malvarlığı hakkı olup olmadığı konusundaki en önemli ölçütü sağlamaktadır. Günümüzde; Apple, Adidas, Coca Cola gibi dünyaca ünlü birçok marka, bu markalara sahip olan şirketlerin malvarlığı değerlerinin büyük bölümünü oluşturmaktadır. Anılan markaların, malvarlığı hakkı kapsamında değerlendirilmemesi, söz konusu ayırımın temel ölçütünü yok sayma sonucunu doğuracaktır. Kanaatimizce mahkemelerin sınaî mülkiyet haklarına ilişkin ilamların, kesinleşmeden icraya konulamaması yönündeki kararları, pratik kaygılardan kaynaklanmaktadır. Sahiplerine münhasır haklar ve yetkiler bahşeden sınaî mülkiyet haklarının sahipliği konusundaki belirsizlikler, söz konusu hakların ve yetkilerin kullanılmasını zorlaştırabileceği gibi imkânsız da kılabilir. Örneğin; tescilli bir markanın hükümsüz kılınması talebiyle açılan davanın kabulüne ilişkin gerekçeli kararın, kesinleşmeden icra edilebileceği ve bu kararın Yargıtay tarafından bir yıl sonra bozulduğu varsayımında, markanın hükümsüz kılındığı bir yıllık sürede aynı marka için başka kişiler tarafından yapılacak marka başvuruları kabul edilecek ve belki de

[31] İstanbul 10. İcra Hukuk Mahkemesi, 20.03.2015 tarihli ve E. 2014/450, K. 2015/309 sayılı karar.

[32] Ankara 4. İcra Hukuk Mahkemesi, 02.10.2015 tarihli ve E. 2015/780, K. 2015/620 sayılı karar.

tescile bağlanacaktır. Bu durumda, aynı markanın birden fazla sahibinin olması nedeniyle “markada tek sahip ilkesi”^[33] ihlal edilecek, marka hakkının sağladığı münhasır hak ve yetkiler de kullanılamaz hale gelecektir. Mahkemeler, anılan sorunların yaşanmaması amacıyla sınaî mülkiyet haklarını şahıs varlığı hakları kapsamında değerlendirmekte, bu bağlamda sınaî mülkiyet haklarına ilişkin ilamlar kesinleşmeden icra yoluyla takip edilememektedir.

Sınaî Mülkiyet Haklarının Şahsın Hukuku Kapsamında Değerlendirilmesinin Takip ve Yargılama Hukuku Bakımından Ortaya Çıkardığı Bazı Sorunlar

Sınaî mülkiyet haklarına ilişkin verilen mahkeme kararlarının, kesinleşmeden icraya konulamamasının neden olduğu sorunların büyük bölümü, söz konusu hakların fer’isi niteliğinde olan vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin, temyiz sınırının^[34] altında kalması ve bu nedenle icra hukuk mahkemelerinin vermiş olduğu kararların “şekli anlamda kesin hüküm”^[35] teşkil etmesinden kaynaklanmaktadır. Bu bağlamda ciddi hak ihlallerine neden olan, açıkça hukuka aykırı kararlar dahi kesin hüküm oluşturmakta ve yargılamanın tarafları bakımından tüm kanun yolları kapatılmaktadır.

Uygulamada karşılaşılan sorunlardan biri, ilamlı icra takibinin yapıldığı ve icra şikâyet yoluna başvurulduğu tarihte kesinleşmemiş ve fakat şikâyet incelemesi sırasında kesinleşmiş ilamların söz konusu olduğu durumlarda şikâyetin ne şekilde sonuçlandırılması gerektiğine ilişkindir. Mahkeme hüküm kurarken, kural olarak davanın açıldığı tarihteki şartları dikkate almalıdır. Daha sonra ortaya çıkan olaylar ve talepler, kanunda tanınan istisnalar dışında dikkate alınmaz.^[36] Bu temel kurala rağmen, mahkemeler, şikâyet incelemesi sırasında değişen ve şikâyet başvurusu yapıldığı tarihte var olmayan olaylara göre

[33] Markada tek sahip ilkesi hakkında ayrıntılı bilgi için bkz, **Çolak U.**, Türk Marka Hukuku, s.549 Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 2. Baskı, İstanbul 2014, **Tekinalp Ü.**, Fikrî Mülkiyet Hukuku, s.381, Güncelleştirilmiş ve Genişletilmiş Beşinci Bası, İstanbul 2012.

[34] Yıllara göre icra mahkemesi kararlarının temyiz sınırları için bkz, **Halman Çetin E.**, İcra ve İflâs Hukukunda Şikâyet ve İcra Mahkemelerinde Yargılama Usulü, s.9, Ankara 2010, **Pekcanitez H./ Akkan M./ Erişir E.**, İcra ve İflâs Kanunu ve İlgili Mevzuat, s.34, 8. Bası, Ankara 2010.

[35] Şekli anlamda kesin hüküm konusu hakkında ayrıntılı bilgi için bkz, **Kaçak N.**, İcra ve İflâs Uygulamasında Şikâyet, s.138, Ankara 2004, **Pekcanitez H./ Atalay O./ Özokes M.**, Medenî Usûl Hukuku, 14. Bası, Ankara 2013.

[36] **Pekcanitez H./ Atalay O./ Özokes M.**, age, s.523.

değerlendirme yapabilmektedir. Bir ilk derece mahkemesinin,^[37] **08.08.2014** tarihinde yapılan şikâyete ilişkin vermiş olduğu kararda “*Fikri ve Sınâî Haklar Mahkemesi’ne yazılan yazıya verilen cevapta anılan kararın 08.09.2014 tarihinde kesinleştiğinin bildirildiği anlaşıldığından davanın reddine dair aşağıdaki hüküm KESİN olarak kurulmuştur.*” ifadeleri yer almaktadır. Karardan da anlaşılacağı üzere, FSHHM’lerde verilen kararların kesinleşmeden icra yoluyla takip edilemeyeceği konusunda Mahkeme’nin ayrıkısı bir görüşü bulunmamaktadır. Bununla birlikte şikâyet başvurusunun yapıldığı tarihte takibe mesnet ilamın kesinleşmediği, kesinleşmenin şikâyet incelemesi devam ederken gerçekleştiği hususları birlikte değerlendirildiğinde; mahkemelerin, davanın açıldığı tarihteki duruma göre inceleme yapması gerektiğine ilişkin kuralın göz ardı edildiği görülmektedir. Açıkça hukuka aykırı olan bu şekli anlamda kesin hükme karşı, herhangi bir kanun yoluna başvurulamamaktadır. Mahkemenin vermiş olduğu bu kararın, İİK m.17 hükmünde düzenlenen şikâyet konusu muamelenin düzeltilmesi kapsamında değerlendirilmesi de mümkün değildir. Zira düzeltme işlemi, icra memurunun yeni bir işlem yapmasını gerektirmeyen hesap hataları gibi basit hatalar da söz konusu olmaktadır. İcra mahkemelerinin, süresiz şikâyete konu olacağı yönünde respitlerde bulunduğu^[38] ağır bir hukuka aykırılığın, basit bir hata olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Ayrıca İİK m.17 hükmüne göre işlemin düzeltilmesi için icra mahkemesince şikâyetin kabulü yönünde hüküm kurulması gerekir. Oysaki somut uyuşmazlıkta şikâyetin reddine karar verilmiştir.

Uygulamada karşılaşılan sorunlardan bir diğeri ise sınâî mülkiyete ilişkin ilamlarda yer alan parasal hakların, zamanaşımı^[39] sürelerinin başlangıç anına ilişkindir. TBK m.149 hükmüne göre; zamanaşımı, alacağın muaccel olmasıyla işlemeye başlar. TBK m.146 hükmüne göre; kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça, her alacak on yıllık zamanaşımı süresine tabidir. Sınâî mülkiyet haklarının zamanaşımı süresine ilişkin, ayrıkısı bir kanuni düzenleme bulunmadığı için, anılan hakların asılları ve fer’ileri on yıllık genel zamanaşımı süresine tâbidir. Bu konuda uygulamada ve doktrinde herhangi bir ihtilaf bulunmamaktadır. Bir hakkın muacceliyet anı, o hakkın hukuki yollarla talep edilebildiği andır. Yukarıda belirtilen^[40] yerleşik yargı kararları ışığında, sınâî mülkiyet haklarına

[37] Ankara 3. İcra Hukuk Mahkemesi, 06.11.2014 tarihli ve E. 2014/728, K. 2014/925 sayılı karar.

[38] Ankara 15. İcra Hukuk Mahkemesi, 03.11.2011 tarihli ve E. 2011/944, K. 2011/980 sayılı karar.

[39] Zamanaşımı hakkında ayrıntılı bilgi için bkz, **Eren F.**, age, s.1281 vd., **Kılıçoğlu A. M.**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, s. 845, 15. Bası, Ankara 2012.

[40] Bkz, s.13 vd., Bölüm II, 1, C.

ilişkin yargı kararlarının muacceliyet tarihi, kararın kesinleşme tarihidir. Gerçekten, anılan kararların kesinleşmeden icra yoluyla takibi mümkün değildir. Dolayısıyla sınaî mülkiyet haklarına ilişkin yargı kararları ile elde edilen haklar bakımından zamanaşımı, hukuken kararın kesinleştiği tarihte başlamaktadır.

Sınaî mülkiyete haklarının şahsın hukukuna ilişkin olduğu, bu bağlamda anılan haklara ilişkin yargı kararlarının kesinleşmeden ilamlı icra yoluyla takip edilemeyeceği, dolayısıyla söz konusu ilama bağlı haklarda zamanaşımı süresinin, kararın kesinleşme tarihinden itibaren başlayacağı herhangi bir normatif dayanağı olmaksızın yargı kararları ile ortaya çıkmışken, bazı yargı kararlarında anılan haklara ilişkin zamanaşımı süresinin gerekçeli kararın verildiği tarihinden başlayacağı belirtilmektedir. İlk derece mahkemesi tarafından verilen bir kararda,^[41] “*İcra takip dosyasının incelenmesinde; davacı tarafça davalı aleyhine Ankara 6. Asliye Ticaret Mahkemesi kararına dayanılarak ilamlı takip yapıldığı, davanın süresinde açıldığı, Yargıtay kararları gereği kararın verildiği günden icraya koyulduğu güne kadar 10 yıllık süre geçmiş olduğu, kararın, kesinleşmesi gereken kararlardan olmasının süreyi uzatmayacağı, gayrimenkule ilişkin karar olmadığı, İİK m.33/a hükmü ‘ilamın zamanaşımına uğradığı veya zamanaşımının kesildiği veya tatile uğradığı iddiaları icra mahkemesi tarafından resmi vesikalara müsteniden incelenerek icranın geri bırakılmasına veya devamına karar verilir...’ ifadelerini içerdiğinden, davanın kabulüne KESİN olarak karar verilmiştir.*” ifadeleri yer almaktadır. Anılan karar birçok yönden hukuka aykırıdır. Her şeyden önce kesinleşmeden icraya konulabilen ilamlarda bile, anılan kararda belirtilenin aksine, zamanaşımı karar tarihinden değil, kararın, tebliğ edildiği tarihinden itibaren başlamalıdır. Zira özellikle vekâlet ücreti ve yargılama gideri gibi parasal haklar kısa kararda değil, gerekçeli kararda yer almaktadır. Uygulamada sıkça karşılaşıldığı üzere kararların; gider avansındaki eksiklik, tebligata elverişli adres bulunamaması gibi nedenlerle bir iki yıla varan gecikmelerle tebliğ edildiği görülmektedir. Zamanaşımının kararın verildiği tarihte başlayacağı varsayımında, on yıllık zamanaşımı süresi, fiilen kısaltılmış olacaktır.

Kesinleşmeden icraya konulabilen kararlarda dahi, zamanaşımının kararın verildiği tarihte başladığının kabul edilmesi mümkün değil iken, kesinleşmeden icra yoluyla takip edilemeyen kararlarda, zamanaşımının kararın verildiği tarihte başladığının kabulü, hakkın elde edilmesini ortadan kaldıracak derecede ağır sonuçlara yol açabilecektir. İcra yoluyla takip edilemeyen, yani muaccel olmamış bir hak için, zamanaşımı süresinin başladığının kabulü, hukuken mümkün değildir. Aksi halde; gerek tebligat sürecinde yaşanan sorunlar gerek

[41] Ankara 11. İcra Hukuk Mahkemesi, 30.01.2014 tarihli ve E. 2013/1194, K. 2014/62 sayılı karar.

ise kanun yolu incelemesinin uzun sürmesi, on yıllık zamanaşımı süresini fiilen azalmasına hatta tamamen ortadan kalkmasına neden olabilecektir. Örneğin; 01.01.2015 tarihinde davalı lehine tefhim edilen kısa kararın, gerekçesinin yazılmasının üç ay sürdüğü, dosyada tebligata yetecek kadar gider avansı bulunmaması nedeniyle eksikliğin giderilmesi için davacıya ikişer ay arayla iki tebligat yapıldığı, davacının eksikliği gidermemesi üzerine kararın tebliğ edilemediği, üç yıl sonra masrafları davalı tarafından karşılanmak üzere kararın taraflara tebliğ edildiği, tebliğ sürecinin davacının yurtdışına yerleşmiş olması nedeniyle bir yıl sürdüğü, davacının temyiz yoluna başvurması üzerine temyiz incelemesinin üç yıl sürdüğü, onama kararının tebliğinin iki ay sürdüğü, davacının karar düzeltme yoluna başvurması üzerine incelemenin bir yıl sürdüğü ve nihayet karar düzeltme talebinin reddedildiği varsayımında karar 01.10.2023 tarihinde kesinleşmiş olacaktır. Her ne kadar abartılı olsa da teorik olarak mümkün ve hukuka aykırılığın boyutunu anlatmaya elverişli olan bu örnekte, zamanaşımının, kararın verildiği tarihte başladığının kabulü halinde, karar icra yoluyla takip edilebilir aşamaya geldiğinde, zamanaşımı süresinin dolmasına on dört ay kalmış olacaktır. Bu durumun kabulü mümkün değildir. Zira kanunen tanınmış on yıllık zamanaşımı süresi yargısal kararlarla sınırlandırılmaktadır. Anılan durum, hak arama hürriyetinin ihlal etmekte, dolayısıyla Anayasa m.2 hükmünde pozitif hukuki dayanağını bulan “*hukuk devleti*” ilkesine aykırılık oluşturmaktadır.^[42]

SINAI MÜLKİYET HAKLARINININ KESİNLEŞMEDEN TAKİBE KONU OLUP OLAMAYACAĞI TARTIŞMASINA İLİŞKİN 1/699 SAYILI SINAI MÜLKİYET KANUNU TASARISINDAKİ (SMKT) HÜKÜMLERİN İNCELENMESİ

Sinai mülkiyet haklarının kesinleşmeden takibe konu olup olamayacağına ilişkin yargı kararlarıyla ortaya çıkan, yukarıda etraflıca belirtmiş olduğumuz durumun pozitif hukuki dayanağa kavuşturulması için çalışmalar yürütülmektedir. Gerçekten, ilgili Komisyonlardan geçen ve TBMM Genel Kurulu’na sevk edilmesi beklenen SMKT’nin “*Kararların Uygulanması*” başlıklı m.162 hükmüne göre; “*Kurul kararlarının iptali veya hükümsüzlük istemli davalarda verilen kararlar kesinleşmedikçe icra edilemez. Bu hüküm, ilamın ferileri hakkında da uygulanır.*” Yine SMKT’nin, 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun’a madde eklenmesine ilişkin Çerçeve

[42] Gözler K; Anayasa Hukukuna Giriş Genel Esaslar ve Türk Anayasa Hukuku, s.209 vd., 10. Baskı, Bursa 2007, Özbudun E., Türk Anayasa Hukuku, s.113 vd., Gözden Geçirilmiş Sekizinci Baskı, Ankara 2005, Özkes M., İcra Hukukunda Temel Haklar ve İlkeler, s.119 vd., s.139 vd., 1. Baskı, Ankara 2009.

m.172 hükmüne göre; “*Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Dairesinin kararları Enstitünün nihai kararlarıdır. Bu kararlara karşı, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde Ankara Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesinde dava açılabilir. Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun kararlarının iptaline ilişkin ilam kesinleşmedikçe icra edilemez. Bu hüküm ilamın ferileri hakkında da uygulanır. Söz konusu ilamlara ilişkin zamanaşımı süresi kararın kesinleşme tarihinden itibaren başlar.*”

SMKT'nin kanunlaşması halinde çalışma konumuzu oluşturan yargı uygulamaları, pozitif hukuki dayanağa kavuşacak, zamanaşımının başlangıcına ilişkin belirsizlik giderilecek ve bu belirsizliğin ortaya çıkaracağı hak kayıplarının önüne geçilecektir. Özetle söz konusu uygulamanın yerindeliği tartışmasından bağımsız olarak, hukuki belirlilik sağlanacaktır.

SONUÇ

Çalışmamızda; sınaî mülkiyet haklarına ilişkin yargulamalarda verilen hükümlerin kesinleşmeden icra edilip edilemeyeceği, anılan hükümlerin kesinleşmeden icra edilemeyeceğine ilişkin uygulamalar doğrultusunda ortaya çıkan veya çıkması ihtimal dâhilinde olan sorunlar ele alınmış ve belirtilen konular hakkında kişisel kanaatimiz ifade edilmiştir. Çalışma konumuzla sınırlı olmak üzere; şekli anlamda kesin hükmün ne gibi hak ihlallerine yol açabileceği, yargılama makamının pratik kaygılarla vermiş olduğu kararların, temel hak ve özgürlüklerin ihlali nedeniyle hukuk devleti ilkesine aykırılık teşkil edebileceği hususları ise belirtilmekle yetinilmiştir. Son olarak, çalışma konumuza ilişkin SMKT'de yer alan düzenlemeler incelenmiştir. Çalışma konusuyla doğrudan ilgisi olmayan kavram ve konular hakkında ayrıntılı bilgilere erişilebilecek kaynakların künyeleri, dipnotlar halinde belirtilmiştir.

BİBLİYOGRAFYA

GENEL ESERLER

Akıntürk T., Medenî Hukuk, 13. Baskı, İstanbul 2008.

Arkan S., Ticarî İşletme Hukuku, 15. Baskı, Ankara 2011.

Bülbül Y./ Özbay R. D., Sanayi Devrimi'nin Tartışmalı Bir Kurumu Olarak Patent ve Osmanlı'da İhtira Beratı Kanunu, Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C.XXVIII, S.I, s.37-55, İstanbul 2010, http://dosya.marmara.edu.tr/ikf/iib-dergi/2010-1/03_bulbul-ozbay.pdf (30.10.2015).

Çağlar H., Marka Hukuku, Ankara 2013.

Çetin H., Patent Haklarının Korunması Bağlamında 2004/48/EC Sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi ve Karşılık Türk Mevzuatı, Fikri Mülkiyet Hukuku Yıllığı 2009, s.165 vd., İstanbul 2009.

Çolak U., Türk Marka Hukuku, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 2. Baskı, İstanbul 2014.

Dericioğlu M. K., Türkiye'de Fikri Haklar Üzerine Bir Söyleşi, Ankara Patent e-bülten, S.13, s.2-3, Ocak 2011, <https://www.ankarapatent.com/uploads/ebulden/Ocak2011.pdf> (30.10.2015).

Erdem B. B., Patent Hakkının Korunmasına ve Patent Hakkına İlişkin Sözleşmelere Uygulanacak Hukuk, 2. Bası, İstanbul 2002.

Eren F., Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 17. Baskı, Ankara 2014.

Esener T., Hukuk Başlangıcı – Genel Hukuk Bilgisi, 7. Bası, İstanbul 2004.

Gözler K., Anayasa Hukukuna Giriş, 10. Baskı, Bursa 2007.

Halman Çetin E., İcra İflâs Hukukunda Şikâyet ve İcra Mahkemelerinde Yargılama Usûlü, 1. Baskı, Ankara 2010.

Hatemi H., Medenî Hukuka Giriş, 3. Bası, İstanbul 1999.

İmre Z., Medenî Hukuka Giriş, 3. Bası, İstanbul 1980.

Kaçak N., İcra ve İflâs Uygulamasında Şikâyet, Ankara 2004.

Kaçak N., İllâmlı İcra, 2. Baskı, Ankara 2007.

Karahan S./ Suluk C./ Saraç T/ Nal T., Fikri Mülkiyet Hukukunun Esasları, Genişletilmiş 3. Baskı, Ankara 2012.

Karan H./ Kılıç M., Markaların Korunması, 556 Sayılı KHK Şerhi ve İlgili Mevzuat, Ankara 2004.

Kılıçoğlu A. M., Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 15. Bası, Ankara 2012.

Kılıçoğlu A. M., Sınâî Haklarla Karşılaştırmalı Fikrî Haklar, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 2. Bası, Ankara 2013.

Kuru B., İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı, 2. Baskı, Ankara 2006.

Muşul T., İcra ve İflâs Hukuku, 3. Baskı, Ankara 2008.

Noyan E., Marka Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2009.

Oğuzman M. K./ Barlas N., Medenî Hukuk, 13. Bası, İstanbul 2006.

Oytaç K., Karşılaştırmalı Markalar Hukuku, 2. Baskı, Adana 2002.

Özbek M. S., Avrupa Birliği ve Türk Hukukunda İlamlı İcranın Etkinliği, Ankara 2011.

Özbudun E., Türk Anayasa Hukuku, Gözden Geçirilmiş Sekizinci Baskı, Ankara 2005.

Özekes M., İcra Hukukunda Temel Haklar ve İlkeler, 1. Baskı, Ankara 2009.

Öztan B., Medenî Hukuk'un Temel Kavramları, 40. Bası, Ankara 2015. (Medenî Hukuk)

Pekcanıtez H./ Akkan M./ Erişir E., İcra ve İflâs Kanunu ve İlgili Mevzuat, s.34, 8. Bası, Ankara 2010.

Pekcanıtez H./ Atalay O./ Özekes M., Medenî Usûl Hukuku, 14. Bası, Ankara 2013.

Pekcanıtez H./ Atalay O./ Sungurtekin Özkan M./ Özekes M., İcra ve İflâs Hukuk Ders Kitabı, 2. Baskı, Ankara 2015.

Postacıoğlu İ. E., İcra Hukuku Esasları, İstanbul 1982.

Şehirli F. H., Patent Hakkının Korunması, Ankara 1998.

Tekinalp Ü., Fikrî Mülkiyet Hukuku, Güncelleştirilmiş ve Genişletilmiş Beşinci Bası, İstanbul 2012.

Teziç E., Anayasa Hukuku, 11. Bası, İstanbul 2006.

Uyar T., İcra ve İflâs Hukukunda Şikayet Sebepleri (I), Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.50, s.97-121, Ankara 2004,

[http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/Search.aspx?t=r&d1=0&d2=0&s=50&k=0&w=\(16/10/2015\)](http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/Search.aspx?t=r&d1=0&d2=0&s=50&k=0&w=(16/10/2015))

Uyar T., İcra ve İflâs Hukukunda Şikayet Sebepleri (II), Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S.51, s.163-195, Ankara 2004,

[http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/arama?d1=0&d2=0&s=51&k=0&w=\(16/10/2015\)](http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/arama?d1=0&d2=0&s=51&k=0&w=(16/10/2015))

Uzunallı S., Markanın Korunmasının Kapsamı ve Tazminat Talebi, Ankara 2012.

Yıldırım M. K./ Deren Yıldırım N., İcra ve İflâs Hukuku, 4. Baskı, İstanbul 2009.

Yüce Ö. Fikri ve Sınai Haklar Hukukunda Entegre Devre Topografyaları, 1. Baskı, İstanbul 2010.

Zevkliler A./ Acarbey M. B./ Gökyayla K. E., Medeni Hukuk, 6. Baskı, Ankara 1999.

Zevkliler A./ Havutçu A., Medeni Hukuk Temel Bilgiler, 5. Baskı, Ankara 2005.

DİĞER BASILI KAYNAKLAR

Yılmaz E., Hukuk Sözlüğü, 10. Baskı, Ankara 2011.

Akalın Ş. H., Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük, 11. Baskı, Ankara 2011.

İNTERNET TABANLI KAYNAKLAR

<http://www.ankarabarusu.org.tr/> (30.10.2015)

<http://www.ankarapatent.com/> (30.10.2015)

<http://www.cankaya-clibrary.com/> (30.10.2015)

<http://webb.deu.edu.tr/hukuk/egitimogretim/hfd.htm> (30.10.2015)

<http://www.emrekurt.av.tr/> (30.10.2015)

<http://www.hukukkaynaklari.com/> (30.10.2015)

<http://ihami.anadolu.edu.tr/> (30.10.2015)

<http://iprgezgini.org/> (30.10.2015)

<http://www.istanbulbarosu.org.tr/> (30.10.2015)

<http://www.kazanci.com/> (30.10.2015)

<http://www.marmara.edu.tr/> (30.10.2015)

- <http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/> (30.10.2015)
<http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/> (30.10.2015)
<http://www.telifhaklari.gov.tr/ana/default.asp> (30.10.2015)
<http://teftis.kulturturizm.gov.tr/> (30.10.2015)
<http://www.tpe.gov.tr/TurkPatentEnstitusu/> (30.10.2015)
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> (30.10.2015)
http://tr.wikipedia.org/wiki/Ana_Sayfa (30.10.2015)
<http://www.turkhukuk sitesi.com/index.php> (10.11.2015)

